

אפון סירקין מציגים:

MESO גלריית

מקום לשירה

FONTANA

גינת סירקין

הסטודיו של שחר סיון

אלף

HQRN

מ'אזור שקוף' למתחם אומנות ותרבות

רחוב סירקין 5-3, חיפה

ינואר 2022

בספטמבר 2021 החליטה קבוצה של אמניות, אמנים ומתכנני ערים לפתוח את גלריית 'מזו' (MEZO) בסירקין 3, מתוך כוונה לייצר במה לאמנים ואמניות חיפאים להציג את יצירות האמנות שלהם, בין אם מדובר בעבודות סאונד, מחול, אינסטליישן, אמנות פלסטית או מסורתית. מטרתה היא להוות מרחב להצגת אמנות באופן נגיש, זמין ויומיומי, כזה שמתקיים לצד החיים ברחוב.

הגלריה פתוחה בימים רביעי בין השעות 10:00-16:00, חמישי בין 16:00-20:00, שישי בין 10:00-16:00, ועובדת במתכונת של תערוכות מתחלפות, אירועי מחול, סאונד ופרפורמנס.

מה הביא אותך לרחוב\ לפרוייקט?

באנו בגלל השוק, זה מקום שכיף לבלות בו, שיש בו חיים ותנועה טבעית. זה היה ממש מרגש לפתוח דווקא פה משהו - זה איזור קרוב לבית שלנו, איזור שאנחנו אוהבים ומתחברים אליו יותר מכל איזור אחר בעיר. זיהינו פה הזדמנות כי זה עדיין מקום אותנטי. יש פה אנשים, זה מרגיש כמו שכונה שיש בה חיים. הוא לא ממש צפוף כמו הדר, או מסדה, או העיר התחתית. פה יש משהו במיוחד באיזור הזה של הרחוב שהוא יותר רחב. זה גם אינטימי וגם נגיש לכולם, אפשר לראות את המגוון ברחוב.

איזה שינוי את רואה שקרה פה בעקבות העבודה על הגלריה?

יש שינוי שקורה בשנה האחרונה. כל הרחוב השתנה לגמרי, מהתחושה שאין כאן נפש חיה, לבין תחושה שיש פה אנשים, צעירים, המקום שוקק חיים. יש שינוי בתדודה של המקום. אנשים באים לבקר מערים אחרות, נעים יותר להסתובב כאן בערב. אנחנו חלק מהרחוב, וזה הופך את החוויה להסתובב פה ליותר נעימה ובטוחה. הפינה הזאת הייתה חסרה בעיר - מקום קבוע שאפשר לבלות בו שעוד אנשים מגיעים אליו, והכי חשוב - טוב סביב נושא אמנותי באופן מובהק, שיתפתחו שיחות עם אנשים זרים בהקשר הספציפי הזה, זה מה שרצינו שיקרה.

איזה תגובות את מקבלת על המקום? מהתושבים המקומיים, או בכלל?

המון תגובות מאוד מרגשות, המון אנשים אמרו כמה שהם צריכים את זה. פתאום בעקבות הפתיחה, השיחות שנוצרות וההתרגשות סביב הדבר הזה, קיבלנו המון תגובות חיוביות ושמות על כך שיש את המקום הזה, מזכיר לנו כמה שזה נחוץ לנו ולעוד אנשים.

לאורך כל הדרך התגובות מהתושבים היו מאוד חיוביות. במהלך השיפוצים של הגלריה, שעשינו במי ידיו, תושבי השכונה פנו ודיברו ושאלו וגם עזרו. התושבים מאוד מפרגנים ושמים לראות שנכנס שעמד ריק או חסר ערך עבורם - מקבל חיים.

סיפור מעניין שיש לך על המפגש עם הרחוב, עם האנשים?

אנחנו מזהים את האנשים ברחוב, סביבנו. הילדים שבאים, מדברים ומשחקים. כל האנשים שהיו סביבנו פתאום מגיעים ומתקיימות שיחות עומק על אמנות, בטוחים שיצמחו מהמפגש שיתופי פעולה.

היו הרבה תגובות על עבודת שפשוף החלודה מהסורגים עם מברשת הברדל - בעיקר לצחוק על זה שזו עבודה נוראית:

לאורך עבודת השיפוצ של הגלריה כל השכנים והתושבים מסביב שעברו ליד הביעו פליאה ושמו שונכים תנועה וחיים לאיזור. רבים מהם הציעו לנו עזרה באופן יומיומי - הילדים בשכונה שצבעו וניקו, שלום השכן שהוא מעין שיפוצניק שעוזר בכל - הביא לנו סולם, מסגרות של תמונות שחשב שנוצרה, עזר עם החשמל.

למה דווקא הגלריה? על איזה צורך עירוני/שכונתי זה עונה לדעתך?

בעינינו יש משהו בגלריה שהוא מצד אחד ניטרלי - אנשים באים לצרוך פה אמנות. זו כבר נקודת פתיחה מאוד ספציפית, זה לא עניין של רעב או צמא - הצורך הבסיסי שהוא אמנות, רוח ויצירה, זה נוגע באופן ישיר בנקודת פתיחה של הקשר שמתקיים בינינו לבין אנשים שונכים לגלריה. אותנו המפגש הזה מאוד מעניין, יותר מכל מפגש שנוגע סביב משהו אחר. השיחות פה הן אחרות, החיבור הרגשי עמוק יותר. חשוב לנו שמקום כזה יתקיים במרחב הציבורי. העובדה שהגלריה ממוקמת על הרחוב וכל בואדם שעובר יכול להחליט אם להיכנס או לא, זה יוצר הזדמנות מאוד גדולה להנגיש את האמנות, להיכנס לרוטינה של הימיום, לאפשר לאנשים לצרוך אמנות גם אם הם בדיק בדרך לקניות בשוק.

בד"כ כשאנו רוצים לצרוך אמנות, לנסוע לסרם, ללכת לתיאטרון, צריך לנסוע

לתל אביב או לירושלים - כל הפעולות האלה מצריכות עצירה של הימיום באופן מנותק, לפנות זמן ולנסוע רחוק. פתאום כשהגלריה הופכת ליומיום שלי, וברגע שזה נהיה הימיום של אנשים אחרים - שזה יקח אותם למקום שהם לא ציפו לו, זה משהו שמאוד חשוב בקצב של החיים הקיימים. זו מתנה - לעצור, להתבונן, לדבר על החיים, להיות באיזורים שהם יותר מטאפיזיים.

גלריה עונה על כמה צרכים של קבוצות שונות. לאנשים החיפאים היא מאפשרת מקום להציג בו, וגם מקום שיכול להיות מרכז לשיחה ומפגש. היא יכולה להיות פתוחה לכל סוגי היצרים. לעיר היא מספקת מקום לאמנות אחרת, לא בהכרח ממוסדת. ולשכונה, לפחות מתגובות התושבים, היא בעיקר מקום שמרגיש נעים ומכניס חיות ואור.

מה התכניות לעתיד של הגלריה, איך את רואה אותו מתקדם ומתפתח? ומה צריך בשביל זה?

אנחנו רוצים לראות יותר סיטואציות שבאה מסה קריטית של אנשים לצרוך אמנות בתערוכות. אלה דברים שמאוד משפיעים על הלך הרוח ועל המוטיבציה - בפנים מתקיים מופע ובחוץ מתנהלת שיחה שאנשים הולכים איתה הביתה ומביאים רעיונות חדשים בעקבות המפגש הזה, ונוצר גלגל שמסתובב מהר - זה משהו רחני ומדבק. חשוב שתהיה פה יציבות באירועים ובשעות הפתיחה. התכנית היא אירוע קבוע פעם בשבוע, או סדרת אירועים או סדנאות, לצד התערוכות ופעולה קהילתית. מרחב כזה יכול להיות דבר גדול להרבה אנשים ויעזור להם להשתקע בעיר במקום לעזוב.

מה היית רוצה לראות בעוד שנה או בעוד חמש שנים מהיום באיזור בו את פועלת?

אנחנו לא אוהבים שדברים נעשים 'בורגניים', כמו בסגנון של העיר התחתית. משהו בסדר, בנקיון ובניאונים מחזיר אותנו למסחרי ולרעש - משהו שאנחנו רוצים דווקא לא להיות מעורבים בו. לא רצינו לראות שזה יהיה מסחרי או תיירותי מדי. אנחנו רוצים שאנשים יצליחו לשקוע פה מתוך מקום אמיתי. היינו שמחים לראות יוזמות של אנשים שגרים כאן, בלי לעשות יותר מדי רעש. המרכז של מקום לשירה, הקרן ופונטנה - מרגישים לנו בקצב שלנו, היינו רוצים לראות עוד יוזמות כאלה ופחות מההרוס והשרוף שסביבנו. חשוב לנו שיתמלא פה בחיים, בתנועה ובאמנות.

MESO_HAIFA

מקום לשירה בחיפה הוא בית לקהילה הספרותית בצפון, שלוחה של בית הספר הירושלמי וההוצאה לאור: יוצרים מקומיים, תלמידים ושוחרי ספרות. במקום מתקיימים אירועי ספרות, השקות לספרים וסדנאות כתיבה לנוער ולמבוגרים.

רותם עטר, מנהלת ומקימת היוזמה, מתרגמת פרודה ושירה מצרפתית ומאנגלית. זוכת פרס שרת התרבות לתרגום לשנת 2019. נשואה ואימא לשניים, חיה בקיבוץ העירוני "מפרש" בשכונת קרית שפרינצק בחיפה

מה היה כשהגעת? מה היה סביבך, איזה שינוי את רואה מאז?

כשהגענו אביב אמרה שתהיה גינה קהילתית, זה היה נראה מופרך לגמרי, היה שם הר של זבל. אבל אז זה קרה, וזה נהיה מדהים. זה היה מבחינתי סימן לכמה שינוי קרה בזמן הזה. הייתה אנרגיה של התחלה טובה, ואז התחילה הקורונה, אז גם אני וגם עוד מקומות שנפתחו, יחד עם קולקטיב סירה, הכל די נעצר. וגם בזמן הסגרים הייתה התדרדרות קשה של הרחוב מבחינת סמים וקושי להיות ברחוב. מאז שדעכה הקורונה, זה ניכר שהשוק די מתפוצץ מהפוטנציאל שיכול להיות בו. באוגוסט הייתי די במשבר, הייתי בתחושה שאני לבד ברחוב הזה. אבל עכשיו זו תחושה של עשייה ביחד, זה ממש כיף עם הקרן ודפנה ועידו בגינה, ואלון. אנחנו מצליחים לייצר משהו

איך הגעת לרחוב, מה הביא אותך, למה דווקא סירקין?

זאת שאלה טובה. כשהתחלתי עם הרעיון היו כל מיני אופציות לאיפה מקום לשירה יכול להיות. היה לי ברור איפה הוא אמור לא להיות - בכרמל, או במקום שיחסיית קיימת שם איזשהי תשתית של תרבות. רציתי שזה יהיה מחובר למקום שיש בו חיים ופעילות. אבל גם מקום שיש בו פוטנציאל. לכן גם העיר התחתית הייתה פחות רלוונטית. ואז נפגשתי עם כמה אנשים וביניהם גם אביב שחיברה אותי עם מי שנמצא היום בשוק, היה איזה חיבור נכון שהרגשתי שיש לנו אינטרסים דומים. וכמובן שקרן הדריס הייתה סיבה משמעותית מאוד לעובדה שאני היום בשוק.

כמה אנשים משתתפים באירועים?

50 אנשים קבועים לסדנאות בראשון עד רביעי, ובאירועים יש ממוצע של 60 אנשים באירוע, עם 2-3 אירועים בחודש. בסביבות 2000 אנשים בחודש.

מה היית רוצה לראות באזור עוד שנה?

הכי טוב היה אם היינו מצליחים לייצר בית קבע לתרבות, ולא שוניה תלויים בבעלי הבתים שלנו. אם המבנה של השוק היה יכול להיות אופציה, או שהעירייה תתן מקום מטעמה שמוקדש לתרבות. אני רוצה שהשוק יצליח להיות כמו שהוא עכשיו, רק עם עוד תחושת ביטחון וניקיון. אני מאבדת הרבה קהל על העניין הזה. שיהיו יותר תשתיות ליוזמות כמו שלנו, ועוד התערבות כמו קרן הדרים, שתוכל לקדם את זה. שיהיה חיבור בעירייה בין תרבות לחינוך, בין תרבות לתיירות. שנוצליח להביא גם תיירים וגם בתי ספר ושנוכל לחשוף את עצמנו לקהלים נוספים. זה חשוב להשקיע בחיפה כעיר שצריכה להיות עיר הבירה של הצפון. כל אחד מאיתנו מרגיש את הפוטנציאל בתחומנו, יש צורך וביקוש אדירים. חשוב להמשיך להשקיע בזה.

MAKOMLESHIRA POETRYPLACE.ISRAEL

ביחד, זה לגמרי המשפט "השלם גדול מסך חלקיו". זה לא כל אחד עם המאבק הפרטי שלו, כולנו ביחד מצליחים לייצר משהו טוב.

איזה תגובות את מקבלת על המקום?

התגובות ממש טובות. בטח מאז שאפשר לקיים אירועים. יש ביקוש מדהים, הרבה יותר גדול ממה שאני יכולה לעמוד בו. התגובות הן מעולות, על הנחיצות של המקום. מגיעה אוכלוסיה מאוד מגוונת, גם בגילאים, גם מאיפה מגיעים. סוגים שונים של אוכלוסיה

סיפור מעניין שיש לך על הרחוב, עם המפגש עם האנשים?

בזמן הסדנאות יש ילדים אריתראיים שמתובבים בחוץ. כשהמרצה מגיעה מוקדם, הם נכנסים, זה מסקרן אותם. הם מסתכלים בספרים, מסתובבים. הם מקבלים מקום לשהות בו ולקבל השראה גם אם הם לא באים לסדנה. הייתי רוצה לייצר יותר תוכן לילדים, זה צריך להיות בשיתוף עם הגינה הקהילתית בקיץ, שעות סיפור באופן קבוע.

פונטנה חנות יד שניה

דפנה מעין- פונטנה, חנות יד שניה בסירקין 5

אחרי שנים בהייטק, עם חלומות לעסוק באופנה ולבוש, פתחה דפנה את 'פונטנה' - חנות יד שניה וינטאג' בסירקין 5. חוץ מחווית אופנה אפשר למצוא גם פינות נעימות להתרווח בהן, לשמוע מוזיקה וללגום כוס קפה בחליטה איטית. החנות פתוחה בימים ב'-ו'

ולמה פתחת פה את החנות?

אני אוהבת את האיזור. ברור לי שמשוהו קורה בשוק, באתי עם הרעיון לפתוח את החנות בלי לדעת שאין חנות יד שניה טובה באיזור וכאן מצאתי את ההזדמנות. כשהגעתי השוק היה עוד יחסית מנומנם, ועכשיו אני חלק מההתעוררות שלו.

איילו תגובות את מקבלת על המקום?

מקבלת רק תגובות חיוביות. אני עושה משהו טוב, ואני טובה בזה ואני מקבלת תגובות מדהימות מאנשים. היו כמה אנשים שאמרו לי שיש כאן בגדים נורא מיוחדים והכל נורא זול, וזה בדיוק מה שרציתי - שלא יהיה כמו תל אביב שפשוט מזמינים בגדים מחו"ל ומוכרים אותם ביוקר כ"יד שניה".

כמה אנשים עוברים בחנות ומגיעים לאירועים?

בממוצע ליום - 20. סופי שבוע - 100 בדר"כ. באירועים - עשרות.

ולמה פתחת פה את החנות?

אני מאוד אוהבת בגדים, תמיד אהבתי. עוד לפני תודעת היד שניה. אני אוהבת להציל דברים, זה פשוט אוצרות, מכרה זהב בדבל. שנים הייתי עושה את זה בלי לקחת על זה כסף ואז פתאום חשבתי - למה לא להפוך את זה למקצוע? רציתי שתהיה חנות יד שניה, רציתי שיהיה קפה ומקום מפגש, שיהיה נעים לשבת, ואני ממש מרגישה שיצרתי את זה. אנשים נכנסים ואומרים "וואו, יש פה אנרגיה מדהימה".

אילו שינויים את מדהה שהתרחשו באיזור?

בזכות הגלריה וגיא ועידו מהגינה הקהילתית, והתנועה הכללית בשוק, מרגישה שיש תנועה חדשה. יש כאן חיים. החיים שלי השתנו לגמרי לטובה בזכות החנות.

סיפור מעניין במפגש עם הרחוב?

רצייתי להיות בשכונות טובה, קיבלתי כל מיני הצעות מחיר על השיפוץ של המקום אבל היה לי חשוב להיעזר בשכנים ובבעלי העסקים מסביב. ובאמת הקשרים האלה מוכיחים את עצמם - אני מרגישה הכי בטוחה פה. זה שאנחנו פה ביחד - גיא מהקרן, רותם ממקום לשירה, עידו מהגינה הקהילתית, אנחנו נעזרים אחד בשני ומתאמים ביחד אירועים - זה עוזר גם עסקית וגם חברתית. הקומפלקס שיצרנו מקדם את כל העסקים והיזומות, מביא עוד אנשים לרחוב ותומך בעשייה שלנו.

מה תרצי לראות פה עוד כמה שנים?

הייתי רוצה שהיחוד של המקום יישמר. שהווייב יהיה שכונתי, קטן ומקומי. רוצה לראות פחים ברחוב, שאולי יהיה יותר יפה בחזיתות, גגונים ושירותים ציבוריים, שכרגע נמצאים במרחק ממני. אני אוהבת את איך שהמקום נראה עכשיו - טוב לי ככה. בגלל שהשכירות נמוכה אני לא צריכה להיות בלחץ - לא צריכה להתרחב ולצעוק את עצמי החוצה, להעלות מחירים. יכולה לשמור על העסק שלי צנוע ובגובה העיניים לרחוב.

FONTANA_HAIFA

הגינה הקהילתית

לאחר שסיים את התואר השני בספרות השוואתית באוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע, חזר עידו לעיר הולדתו חיפה. בעקבות מגפת הקורונה, החל להתנדב בגינה הקהילתית בבת גלים וכך נשאב לעולם הפרמהקלצ'ר והקהילה. עם הרבה ניסיון בהוראה ועם תשוקה עזה לטבע עירוני, מוביל עידו את הפעילות בגינה הקהילתית בסירקין ומביא אותה לכדי מימוש החזון של הפרוייקט: יצירת ריאה ירוקה בלב מרחב אורבני, אשר מכיל ומכנס סביבו את כל מגוון האוכלוסיה.

קהילתי בקנה מידה אחר, ממש כמקצוע לחיים בגינה הקהילתית ברחוב סירקין. הגעתי לפה כי אני מאמין בכוח של הגינה ליצור מפגש, קהילה וכוחות משותפים לשינוי חברתי ואקולוגי.

איך היה כשהגעת לגינה? איזה שינוי אתה מזהה שהתרחש בעקבות הפעילות של הגינה?

כשהגעתי, הגינה הייתה מבוססת מבחינות תשתית אך די מוזנחת, מפני שלא עבדו בה מספר חודשים. הגינה מפיחה תקווה ברבים מן התושבים המקומיים, וברצון שלהם להגיע ולשנות את המרחב הציבורי שמסביבם. מעבר לכך, ידוע כי פעילויות סחר בסמים, זנות ואלכוהול, שהיו נפוצות באיזור הגינה לפני הקמתה, נהיו פחות תדירות מאז ההקמה.

מי משתתף בפעילות הקהילתית?

קבוצת הווצאפ של הגינה מונה כ-20 אנשים. הצוות המוביל של הגינה מורכב משבעה פעילים ופעילות, אשר מובילים את קהילת הגינה, מערך השתילות, הטיפוח והנראות. בגינה מתקיימות פעילויות סדירות פעמיים בשבוע לפחות, ואירועי שיא אחת לחודש - הופעות, סדנאות ואירועים נוספים. הגינה מושכת אליה עשרות אנשים ביום.

איך הגעת לכאן? מה הביא אותך לגינה? איזו הזדמנות ראית כאן?

בעקבות מגפת הקורונה והבידוד שהיא יצרה מהחברה ומהקהילה, חיפשתי חיבור לקהילה המקומית העירונית שבה גדלתי - העיר חיפה. כחלק מאותו תהליך, התחלתי להתנדב בגינה קהילתית בשכונה שלי ומשם עברתי לגינון

עירוניות בדרך לא פורמלית. המקום, שהיה פעם מזבלה, שטח בור נטוש שהיה מוקד למשתמשים בסמים, נהיה מקום מואר ובטוח שילדים יכולים להתרוצץ בו ותושבים יכולים להתחבר לטבע ולאדמה בקרבת הבית שלהם.

מה התכניות לעתיד של הגינה, איך אתה רואה אותו מתקדם ומתפתח? מה צריך בשביל זה?

התוכנית היא לעגן צוות מוביל שמתכנן ומוציא לפועל פעילויות ללא התערבות חיצונית. הצוות יהיה מורכב מתושבים אכפתיים שהגינה קרובה להם ללב, ושרוצים לטפח ולדאוג לה. מעבר לכך, המטרה היא לאפשר לאנשים להיפגש בגינה ללא הזמנה מראש, שכן זהו מרחב ציבורי, ושהפעילות לא בהכרח צריכה להיות מתוכננת.

מה היית רוצה לראות בעוד שנה או חמש שנים מהיום?

בעוד שנה הייתי רוצה לראות צוות מוביל מגובש ואוהב, צוות של משוגעים לדבר שהם גם חברים, שמסביבם מעטפת מחבקת של פעילים מהשכונה שרוצים לעשות דברים יחד בגינה.

COMMUNITY-GARDEN

איזה תגובות אתה מקבל על המקום? מהתושבים המקומיים, או בכלל?

מרבית התושבים המקומיים אוהבים את הגינה ורואים בה סמל לשנינו. רבים מודים לי ולעשייה הזו, במיוחד אוכלוסיית מבקשי המקלט שמרגישה שם יחסית בטוחה (הבניינים המקיפים את הגינה יוצרים הפרדה בין הגינה לבין הרחוב ובכך מאפשרים מימד מסוים של אינטימיות). סטודנטים ומבקרים רבים באיזור מגיעים להתרשם מהגינה ושואלים שאלות רבות.

סיפור מעניין שיש לך על המפגש עם הרחוב, עם האנשים?

לאחרונה גיליתי שקבוצה של חברה צעירים מסיימים את הלילות שלהם בגינה. הם מבילים ולאחר מכן מגיעים לגינה על מנת לשבת ולנוח. הדבר לא נודע לי עד לאחרונה. בנוסף לכך מסתבר שחלק מהתושבים המקומיים מגיעים ספונטנית לאכול ארוחת ערב בגינה. אפשר לראות הרבה אנשים מגיעים לגינה באופן ספונטני: ילדים שמגיעים לשחק, שכנים שבאים להשקות ולעשב, משפחות צעירות עם ילדים שמגיעים כי המרחב פה בטוח ומאפשר. אנשים מכל העיר באים כדי ללמוד גינון, להיות חלק מקהילה ולנושם אוויר נקי.

על איזה צורך עירוני/שכונתי זה עונה לדעתך?

הגינה בעצם מספקת מרחב בטוח ושימושי לאנשים מהקהילה לחיות, להיפגש וליצור בו. היא מאפשרת להם ללמוד על גינון, על אקולוגיה ועל

שחר סיוון

שחר סיוון (ירושלים 1977), חי ופועל בחיפה. הציג למעלה מעשר תערוכות יחיד (מוזיאון רמת גן, גלריה רו-ארט, אמלייה שמי, גלריה צדיק, גלריה קיימא ועוד), והשתתף בתערוכות קבוצתיות רבות (מוזיאון חיפה, מוזיאון ווילפריד, ועוד רבות). עבודותיו נעות על הסקאלה שבין רישום, הדפס ופיסול. עץ הוא החומר המרכזי שעליו הוא עובד, בחריטה, חציבה, ניסור, שריפה וגילוף. פעילותו יוצאת מחלל הסטודיו אל הרחוב והעיר ומתנהלת במישור החברתי/קהילתי באופן אינטנסיבי. סיוון חבר מייסד בקבוצת בית הספר לאמנות "הנביאים", חבר בקבוצת הקרן "HQRN" שאותה הקים, ניהל במשך עשור את סטודיו "נמלה חיפה" בעיר התחתית, והיה שותף מייסד בגלריה "האגף" ו"האגף השני". הקים את מסעדת "וניה ביסטרו" בה היה שף ראשי ותפקד כשף מקים ב"פטוש-בר גאלרי". כיום עובד על סדרת עבודות על קו התפר בין דו-מימד ותלת-מימד חוקר טכניקות של הדפס ורישום, חיתוך עץ ופיסול.

איך הגעת למקום?

אביב נגבי התקשרה אלי להתיעצות על הפרוייקט של "הקרן" - לייצר איזשהי פעילות של אמנים ברחוב החלוץ 24. במקביל, קבוצת החברים האמנים שאני עובד איתם עברו לאט לאט מהעיר התחתית לאזור השוק. תוך התייעצות אני הצעתי להם רעיון אחר - משהו שמייצר נוכחות בצורה אחרת, עם יותר מוטיבציה פיזיית ופחות מגבלות חיצוניות. תוך התבוננות איטית שעל

מה הרחוב ומה הוא צריך, מה התחושה והמציאות ברחוב ולא הטלת עובדות אל תוך הקלחת הזאת. ואז יצרתי את "הקרן" (HQRN).

מה עמד מאחורי הבחירה?

מה שהיה לי ברור זה כמה נקודות מתוך הניסיון עם הקבוצה שלי ומתוך עבודה בפרייקטים: נוכחות משנה דברים. נוכחות היא פשוט הימצאות במקום עם פעילות

הצמצום. אנחנו לא פתוחים כל יום, אלא מוקד משיכה בימים מסוימים. כך שכל פעם שהמקום פעל, הגיעו אליו עשרות אנשים. ועם הזמן, יכולנו לפתוח יותר כי הקהילה התרחבה וגדלה. הרעיון הוא שהקהל הוא גם המפעיל. מי שביום רביעי מודל, יכול להיות קהל בהופעה ביום שישי, ומי שמופיע ביום שישי יכול להיות קהל בערב בר ביום שני, וכו'. מייצרים גם קהילה, שהיא רחבה וחזקה יותר שמחזיקה אליה חיפאים שעזבו את העיר.

סיפור מעניין על המפגש עם הרחוב, עם האנשים?

יש שני קצוות: בגלל העדר מרכזי אמנות ותרבות, הקרן נמצאת במרכז גיאוגרפי של סצנה. אנשי המקצוע, אנשי האמנות, באים במיוחד הרבה פעמים לפגוש אותי בסטודיו וללכת לקרן. מיטב האספנים וחובבי האמנות מגיעים ומכירים את הפרויקט. מצד שני, יכול להיות מצב כמו ביקור שהיה לי פעם של בכירים מהעירייה, וכמה דקות לפני נכנסה משתמשת מהרחוב וביקשה כוס מים. אני מחכה לביקור, והיא מתיישבת על ספסל בחוץ, מוציאה מזקק מפשילה שרוול ומתחילה להזריק. עוד 5 דקות מגיעים כל הבכירים, ואני אומר לה (צוחק) "תראי, אם את יכולה שניה לזוז הצידה, זה לא הרגע הנכון לעשות את זה כרגע".

איפה היית רוצה לראות את המקום בעוד שנה, או 5 שנים?

אני לא מאמין בהתפתחות מובנית, כזו שיש לה מטרות שמציבים. היא פוגעת באנשים והרבה פעמים קורסת אחרי, כי היא יוצרת בועה לא אמיתית. השינוי קורה, נפתח דראגסטור לפיצוחים ממש בקצה של הפיוה עם שפירא. הנה שינוי. שיפצו את הבניין. יש באמפרים, תאורת רחוב. הייתי רוצה שהשינוי יהיה יותר איטי, שבעוד שנה לא ישתנה כלום מעכשיו. אני חושב שמה שקורה, האחריות שגיא לוקח, ההבנה שלו מה נדרש, איזה מיומנויות בנאדם זקוק כדי להחזיק מקום, מברמן ועד לפירסומאי ורואה חשבון. הוא עושה את זה, הוא מבין את זה. דפנה נכנסה בזמן המקום ובמקום הנכון. היא לא באה להגיד לאף אחד איך צריך להיות, היא עובדת עם חומרי יד שניה, היא נחמדה. לא צריך יותר מזה כרגע.

SHAHAR.SIVAN.SCULPTURE

שהיא לא בהכרח חברתית במובן של "לשנות את החברה הקיימת", שאומרת "אתם לא טובים, אתם נרקומנים, אנחנו צריכים אנשים אחרים", היא לא באה עם מטרה מוגדרת לגבי מה שקורה ברחוב. כדי שתיווצר נוכחות כזאת צריך שלכל אחד מהאמנים תהיה סיבה מהותית ואישית להיות שם. במקרה הזה - לאמנים שאספתי בפרויקט צריך להיות צורך בעבודת צוות, צורך באינטראקציה עם הסביבה, שיהיה להם צורך בפרויקט, שזה אחד הדברים המהותיים - חלל עבודה בחינם. עוד הגדרה הייתה שלפרויקט יהיה צורך בהם. כלומר, פרויקט מסוג זה צריך אנשים עם מוטיבציה וצורך, הוא צריך אנשים עם יכולות טכניות שונות, שיודעים לדבר עם אנשים, שיודעים מדיה חברתית, מישהו שמושך אליו קהל, מישהו שיודע לטפל בבעיות מחשבים וטכנולוגיה, שיודע לשפץ, לעשות גרפיקה, רגיש ויודע לתעד, ומישהו שיודע לטפל בבירוקרטיה, אלה צרכים של הפרויקט.

איך היה כשהגעת לרחוב? איזה שינוי אתה מזהה בו?

כשהגעתי פעם ראשונה לראות את החלל, כל החללים מסביבי היו סגורים בפחים. הבניין היה מסוכן עם מרפסות מסוכנות, המדרכה הייתה על הפנים, לא הייתה תאורת רחוב. כשהגעתי לחנות הראשונה, איפה שהיום לב הפרויקט, שמעתי צרחת ממעלה הרחוב ורצו אלי שני נרקומנים, הדביקו אותי לקיר וניסו לקחת לי את הטלפון ולשבור אותו. הם פחדו כי כנראה הם החביאו שם סמים. תוך כדי השיפוץ היינו צריכים ללמוד להראות לאנשי השכונה שאנחנו לא באים לפגוע בהם, שאנחנו לא מסוכנים להם. נתקלתי בהרבה מאוד מקרים של פשע, מיריות ועד לאנשים שודקרו ונרצחו. מצד שני, יצרנו מסלול נעים יותר. הרעיון של לייצר תנועה במשך שעות היום יצרה שינוי משמעותי בשכונה. הצמחים והנקיון וההקפדה על החזית, שכנים התחילו לחקות אותנו, וכל זה גדל כשנכנסה הגינה הקהילתית.

איזה תגובות אתה מקבל על המקום שלך?

קודם כל, אנחנו פועלים במרחבים תרבותיים שגם להם יש צרכים. פנינו לנישה ריקה, אין בחיפה כמעט חללי תצוגה לאמנות ואמנים. אין בחיפה אף מקום לסצנה של התרבות והמוזיקה של השוליים, אין מקום להופעות, הרצאות, אירועי תרבות, מלבד המקומות הממסדיים כמו המוזיאון והתיאטרון, בהם ממוצע הגילאים הוא מעל 70, ואנחנו בעצם יצרנו מקום שנותן לזה פתח. בין היתר, דרך

ארגון אל"ף - קיי אישי ואפורקי

אל"ף היא עמותה אחת של ARDC אשר פועלת עם קהילות הפליטים האפריקאים בצפון ישראל. אל"ף צמחה מיזמה קהילתית קטנה של מתנדבים, כתגובה למחסור בשירותים לפליטים בצפון הארץ, ושמה לה למטרה לחבר את הפריפריות הללו לרשת הרחבה יותר של שירותים וארגונים לפליטים ברחבי הארץ.

המשימה של אל"ף:

המשימה של אל"ף היא להגביר את הגישה לזכויות ולשירותים עבור אוכלוסייה זו, ע"י תיווך וגישור מול השירותים הקיימים עבורם ועל ידי פעולות ובניית מערכות יחסים עם השירותים בכדי להפכם לנגישים יותר. זה כולל גישור ושיתוף פעולה עם שירותי הרווחה העירוניים לפי מקרים ספציפיים ושיתוף פעולה עם המחלקה לעבודה סוציאלית קהילתית.

אנו מפעילים פעילויות קיץ לילדים מקהילה זו במועדונית עירונית באיזור, פעילות אשר מתאפשרת הודות לשיתוף הפעולה הנדיב עם האגף לעבודה סוציאלית קהילתית בעירייה. אנו גם משתפים פעולה עם ארגון "לב-חש" המסייע למשפחות במזון. כמו כן, אנו עובדים בשיתוף פעולה הדוק עם

שירותים ציבוריים ופרטיים ככל שהם מתייחסים לאוכלוסייה זו, ובאמצעותנו מוכנים ויכולים לסייע.

התוכניות שלנו כוללות:

תוכניות למידה לילדים - שיעורי זום עם טאבלטים ומדריכים הניתנים על ידי אל"ף, עם מורים מתנדבים. מאז ייסודה של תוכנית זו, פעלנו יותר ויותר כדי לחזק את הקשר בין המורים המתנדבים לבין מורי בית הספר בכדי לצמצם את הפערים בלמידה הנובעים מהבדלי השפה וחוסר יכולתם של ההורים לסייע במטלות בית הספר. לילדים יש גם **תרפיה באומנות** ל-7 ילדים בשיתוף עם מיכללת תל חי.

הקורונה כאשר משפחות רבות היו מחוסרות עבודה וללא תמיכה מאף מוסד ממשלתי לא יכלו לשלם שכר דירה, לקנות אוכל ולדאוג לצרכים בסיסיים אחרים. פרקטיקה זו אינה פרקטיקה של אל"ף לטווח הארוך, אלא נתנה מענה ספציפי בתקופה של קושי עבור הקהילה. עדיין, גם לאחר תקופת הקורונה, הצרכים של קהילה זו עצומים וקשיים כלכליים עדיין עומדים לפתח משפחות בקהילה, כך שאין באפשרות של אל"ף לענות על צרכי המשפחות במצוקה.

בראייה קדימה

אל"ף מסוגלת להמשיך ולמלא תפקיד בחיבור אוכלוסייה זו לשירותים הציבוריים, ולתווך את הקשר הישיר שלהם לשירותים אלו. אנחנו מתנגדים להפרדת השירותים, ובנוסף, אין לנו את היכולת והמשאבים ליצור שירותים מקבילים לאוכלוסייה זו. המטרה שלנו היא לשלב אוכלוסייה פגיעה זו בשירותים הקיימים, ומאמינים שגם בטווח הארוך שילוב זה הוא פתרון בר קיימא אשר יעודד שותפות, קהילתיות והשפעה מיטבית.

קבוצה להעצמת נשים - הקבוצה מקיימת מפגשים שבועיים בראשות עובדת סוציאלית דוברת טיגרינית מחיפה ובהדרכת עובדת סוציאלית מתנדבת בכירה.

תוכניות למידה למבוגרים - שיעורי שפה קבוצתיים בעברית ואנגלית המועברים על ידי מתנדבים ובשיתוף עם "THE SCHOOLHOUSE" מתל אביב. המטרה היא לימוד שפות למבוגרים לצורך הגדלת אפשרויות התעסוקה והכישורים הכלליים לחיים בישראל.

שירותי מיצוי זכויות ועזרה בקשר מול רשויות

עזרה במילוי טפסים וקשרים עם מוסדות כמו עירייה, בתי חולים ומוסדות ארציים, חיבור לשירותים וארגונים ותיווך וגישור מול רשויות. במקרים רבים, יש לתווך ולתמוך במבקשי המקלט כאשר שירותים ומוסדות שונים מסרבים לספק להם שירות, או הנגישות לשירותים נמוכה עקב חוסר מענה ללא תעודת זהות כחולה, אטימות וחוסר הכרות עם סטטוס של חסרי מעמד ולכן סירוב לסייע ומחסומי שפה ותרבות.

סיוע בצרכים בסיסיים

למשפחות הנמצאות בסיכון גבוה כגון חד הוריות, ומשפחות החוות לחץ כלכלי קיצוני, אל"ף מציעה סיוע מדי פעם בצורת מזון או סיוע כספי ישיר. אולם זהו אמצעי חירום בלבד שנועשה בו שימוש בעיקר בתקופת

גיא קרלינסקי, פאב 'הקרן'
(HQRN) בסירקין 5

ברחוב סירקין 5 בחיפה עמדו חללים נטושים במשך שנים רבות. בסוף שנת 2018, במסגרת פרויקט הדריים ויחד עם פעילים ואמנים מהגרעין ומהשכונה, הוחלט על כניסה לחללים, שיפוצם והפיכתם לסטודיואים ולמרחב קהילתי. לצורך כך האמן והפעיל שחר סיון אסף קבוצת אמנים צעירים ויחד עבדו לשיפוץ והשמשה של המרחבים, ובמקביל עבד כל אחד על התפתחותו המקצועית והאישית ובנו קבוצה של אמנים הפועלת במשותף. כעבור מספר חודשים התמקמו האמנים בסטודיואים ובחלל המשותף נפתח פאב קהילתי ובו מתקיימים עד היום אירועים קהילתיים העוסקים בחיבור שבין אמנות וקהילה, וביניהם הרצאות, תערוכות, ערבי רישום מודל, פסטיבלים מקומיים (קומיקס, סרטים דוקומונטריים ועוד). בשנה האחרונה גם נוצר שיתוף פעולה עם הגינה הקהילתית וחברי הקבוצה מארגנים גם במרחב של הגינה הופעות, הקרנות ומפגשים תרבותיים.

איך היה פה כשהגעת?

לפני שלוש שנים היו יורים באנשים פה בחוץ. הייתה פה תחנת סמים פעילה, לא היה אור ברחוב, הגינה הייתה חצר של זבל. לא היה שום דבר אחר מסביבי. עכשיו מתחילים לקרות דברים, אבל שלוש שנים היינו פה לבד. מאד שנכנסתי לפעילות כאן נהיה נוח לאנשים ללכת ולהיות פה. בכלל להכיר אותו, פשוט לא הייתה סיבה להגיע הנה לפני. זה שאנשים יודעים מה זה סירקין ומה יש בהמשך שלו זה כבר משהו. מבחינת הביטחון זה השתנה. עדיין יש בעיות, אבל יש שיפור. מבחינה תרבותית, האימפקט לא רק על הרחוב והשכונה אלא על החיים פה בעיר – אנחנו נותנים משהו

כמה אנשים עוברים פה בדר"כ? כמה אירועים מתקיימים בחודש?

בחודש אחד, לפעמים אלפים. באירוע רגיל, איזור המאה. באירועים חזקים אפילו יותר.

מה הביא אותך לכאן? למה בחרת להיות פה בסירקין?

כי אין מקום אחר. הייתה לי הזדמנות לעשות פה מה שלא יכולתי לעשות בשום מקום אחר. זה היה להמשיך משהו שאני עובד עליו כבר שלוש שנים, זה מתוך אמונה שצריך את הדבר הזה, שיש קהל – פרויקט אמנות קהילתי, בר שנותן בית ובמה ליוצרים מכל מיני תחומים לממש את היצירה שלהם.

ועוד 5 שנים?

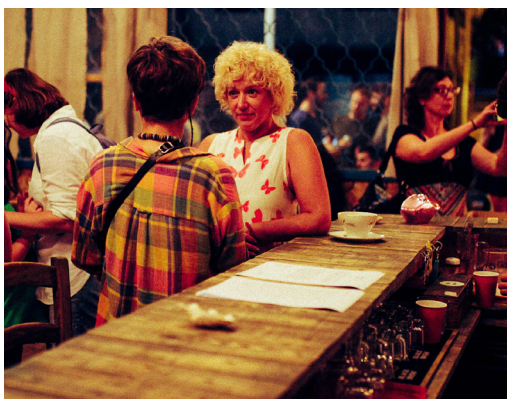
גגון. לראות את האיזור הזה של סירקין מתפתח למשהו עם אופי יצירתי. איזור מרכז הרחוב נוגע יותר בתחומים של מסעדות. פה, הייתי רוצה משהו שעונה על צרכים אחרים - צורך תרבותי, קהילתי, אמנותי. העניין הזה של התגובות שאני מקבל, של אנשים שאומרים כמה שהמקום הזה טוב להם, בעיקר אחרי אירועים כמו הופעות וערבים שעשו דברים שהם לא עשו לפני זה, ההקרנה של אנימציה והרצאה נגיד, או ההבנה הזו שבאמת אם לא המקום הזה הדברים האלה לא היו קורים, פשוט מאוד. מעבר לכל הדברים שאנחנו יוזמים, יש את הדברים הגדולים, היריד פניניים לדוגמא, לא היה קורה באותה צורה בשום מקום. אני יודע מה מעניין להביא ואיך להגיע לאנשים מעניינים, ובאמת להיות המקום הזה שנותן את הזרקור לתרבות אלטרנטיבית ליוצרים עצמאיים שלא בהכרח מקבלים את הבמה הזו.

HQRN_ARTCLUSTER HQRNART

חשוב, משהו שאנשים אין במקום אחר, גם לא בערים אחרות בארץ. אין משהו שדומה לזה, ובודאות צריך אותו. בית לתרבות אלטרנטיבית, בית ליוצרים עצמאיים, או ליוצרים בתחילת דרכם, מקום שיכול לתת הרבה לקהל.

איזה תגובות אתה מקבל על המקום?

"זה מזכיר לי את דרום תל אביב לפני 20 שנה" זה משפט ששמעתי המון. אנשים מאוד אוהבים את הקירות, את האווירה, לראות שיש פה משהו חי ומגניב ועם אופי משלו. זה משמח אותם. וגם מי שפה מהאיזור מעריכים. השכנים מאוד אוהבים ומאוד מעריכים את הנוכחות שלנו במקום הזה. הם שמחים לראות חיים ותנועה של אנשים, פחות אלימות ויותר עשייה חיובית. ההרגשה שאתה יוצא מהבית ואנשים ויודעים מי אתה ואתה יודע מי הם - זה גורם לי להרגיש בטוח לגמרי.

A photograph of an elderly woman and man at a market. The woman is smiling and wearing a patterned cardigan over a grey top. The man is wearing a white face mask and a patterned shirt. They are standing in front of a market stall with a white umbrella. Other people are visible in the background, some wearing masks. The image has a teal overlay.

טעימה מיוזמות חדשות
ומסקרנות במרחב השוק

ערבסקה

בתחילת ספטמבר נפתחה בשוק תלפיות עראבסקה - מסעדה ערבית משפחתית. האם אמאל, הסוחרת האישה הראשונה בשוק אחראית על הבישול לצד בנה אכרם ובן זוגו עידן מאדב הם שותפים במיזם, שמטרתו, מעבר לפרנסה, היא לשקם ולטפח את שוק תלפיות ולהוות בית חם ומוגן לקהילה הגאה בעיר.

ARABESKAFOOD ARABESKAFOOD

המשתלה

המשתלה העירונית היחידה כיום בחיפה נמצאת בשוק תלפיות. משמשת את כל תושבי הסביבה, מאירה את המרחב.

SHUKPLANTS

בית ספר 'הנביאים'

הנביאים בית ספר לאמנות הוא בית ספר עצמאי ללימודי ציור רישום פיסול והדפס, בשוק תלפיות בחיפה.

הנביאים הוקם ב-2016 ועבר למשכנו החדש ב-2020 בבנין בשוק תלפיות. בית הספר מונה כשתי קומות של 160 כ"א וגג בהם מתקיימים קורסים במקצועות האמנות בכל ימות השבוע. בסופי שבוע מוצעות סדנאות, ואירועים קהילתיים לקהל הרחב. ביה"ס פועל כקואופרטיב של האמנים המלמדים ויחד הם בנו קומת סטודיואים בה משתלבים אמנים צעירים אשר מלווים ע"י חברי הקואופרטיב אמנותית ותעסוקתית. כמו כן מתקיימים במקום סדנאות הרצאות ותערוכות לקהלת הרחב אשר ממתגות ומחזקות את האיזור כולו.

HANEVIIM_ARTSCHOOL

HANEVIIM

קולקטיב 'סירה'

סירה, היא קולקטיב של מעצבים חיפאים צעירים מתחומי התקשורת החזותית שפועל מתוך הצורך לתת מענה ותמיכה למעצבים צעירים בעיר על מנת לייצר עסקים מבוססים אשר יעודדו פתיחת סטודיויים ויצרו מקומות עבודה למעצבים צעירים. לצורך כך מקיימים חברי הקולקטיב תכנית יחודית לליווי מעצבים צעירים וכן מקיימים אירועי תרבות, תוכן ותערוכות שיוצרות הזדמנויות לחשיפה ובמה וקושרות בין המעצבים לבין העיר והקהל החיפאי.

SIRACREATIONSPACE

סירקין 21

בספטמבר 2020, בזמן סגר הקורונה השני, התחילו עבודות השיפוץ של המבנה בסירקין 21. המקום שעמד נטוש ומוזנח במשך עשרות שנים נקנה ע"י יזמים פרטיים שהחלו לנקות, לשפץ, להכניס עסקים חדשים ולהפיח חיים חדשים במבנה ובאיזור בכלל. כיום פועלים באיזור 23 בתי עסק, חברת הייטק, מסעדות, משרדי אדריכלים, משתלה ובעתיד גם בית ספר לקולנוע תיעודי שמושכים בכל יום מאות אנשים ומהווים מרכז מסחרי וקהילתי בולט ומרכזי באיזור.

THEGAG21

תודה והערכה לאנשי צפון סירקין היקרים, החלוצים והיצירתיים

תודות לכל התומכים המאפשרים להתחדשות המרגשת הזו לקרות על אף ולמרות הכל

עיריית חיפה • קרן ברכה • קרן הווארד • קרן פרוסיד

טלי ואריאל רקנאטי • ירון בנארי • תורמים פרטיים • שגרירות גרמניה • ARDC